

Södertälje

i

Beredskap

Orginaldokumentet inscannat 2016-01-30
Besök gärna www.sodertaljesberedskap.se

SÖDERTÄLJE

I BEREDSKAP

Utgiven med anledning av "Det frivilliga försvarets dag"
söndagen den 4 oktober 1942 under medverkan av:

Centralkommittén för det frivilliga försvaret (CFF)

Södertälje Landstormsförening

Södertälje Lottakår

Södertälje Hemvärn

Södertäljeortens Luftvärnskommitté

Luftskyddsbyrån

Södertäljeortens Luftskyddsförening

Kvinnoföreningarnas Beredskapskommitté

Södertälje Skyttegille

Östertälje Skytteförening

Södertäljekretsen av Svenska röda korset

Södertälje rödakorskår

Södertälje Scoutkår

S:ta Ragnhilds Flickscoutkår

Vårt frivilliga försvar i samverkan.

Det totala kriget har fört med sig det totala försvaret. Det moderna kriget är inte längre en angelägenhet som kan avgöras av arméer, som bekämpa varandra på bestämda frontavsnitt. Det är en kraftmätning, där varje medborgare tvingas att göra en aktiv insats. Det är kravet på detta totala försvar som givit upphov till den snabba utveckling våra frivilliga försvarsorganisationer genomgått under de senaste åren.

Det frivilliga försvarsarbetet är numera en folkrörelse av imponerande mått, och det är också uppenbart, att det frivilliga försvarsarbetet äger demokratisk bredd och en varaktig förankring i folkdjupet. Både i bildlig och bokstavig mening är svenska folket nu berett att i farans ögonblick gå man ur huse. Denna frivilliga beredskapsarmé är långt ifrån något stundens barn. Vid krigsutbrottet 1939 hade landstormsrörelsen — inklusive lottarörelsen — och skytterörelsen redan vuxit sig starka. Till dessa organisationer sällade sig luftskyddet och hemvärnet som försvarsmedel mot några av det moderna krigets nypåfunna anfallsmedel — bombplanen, de luftlandsatta trupperna och fallskärmstrupperna.

Utöver dessa organisationer finna vi bland de frivilliga försvarssammanslutningarna Svenska röda korset och Svenska Blå Stjärnan beredda att göra sin samarittjänst för människor och djur. Inom Sjövärnskåren, Frivilliga Automobilkåren och Frivilliga Motorcykelkåren samlas personer, som genom sina särskilda intressen velat ägna sig åt en mer speciell tjänst inom vår beredskap.

Den snabba utvecklingen inom de frivilliga försvarsorganisationerna utgör ett glädjande bevis på att försvarsviljan kan avsätta praktiska resultat. Men det är ofrånkomligt, att en så snabb utveckling som det här varit fråga om också måste medföra sina brister. Denna brist gäller framför allt samverkan mellan de frivilliga försvarsorganisationerna. Det kan inte förnekas, att var och en hitintills sett endast till sitt eget bästa och betraktat de övriga mer eller mindre som konkurrenter. Det har i första hand gällt att fylla de egna leden med rekryter, att skaffa

pengar till den egna tomma kassan och att göra propaganda för sig själv. I längden blir emellertid en sådan anordning icke rationell. I vårt folkfattiga land måste, även när det gäller det frivilliga försvaret, rätt man sättas på rätt plats, så att intet slöseri med människomaterial förekommer. Resurserna måste utnyttjas till det yttersta. Behovet av folk för de olika uppgifterna måste noga räknas ut och den tillgängliga personalen sedan fördelas efter personliga kvalifikationer på det sätt som tillgången medgiver.

Denna fördelning kan förvisso inte åstadkommas av de frivilliga försvarssammanslutningarna själva. Det måste bli statens sak att sörja för detta, och de nu arbetande hemortsförvarssakkunniga torde väl också ägna denna fråga sin uppmärksamhet. Men på de frivilliga försvarsorganisationerna måste ankomma att lojalt foga sig efter givna direktiv och att — intill dess en slutgiltig lösning ernåtts — på alla sätt samverka. Rekrytering och propaganda måste i görligaste mån handhas som en gemensam angelägenhet. Det är nödvändigt att man på alla håll besjålas av känslan att endast vara en del av det hela. Småskurna prestigehänsyn och klickintressen måste stryka på foten inför uppgiften att förutsättningslöst rationalisera det frivilliga försvarsarbetet. Det är likaså uppenbart att till syvende och sist en uppgift är lika angelägen för alla organisationer, som arbeta för vårt försvar, nämligen att på lång sikt bevara den försvarsvilja, som under de senaste åren kommit till uttryck.

Det är synpunkter som dessa, vilka varit anledningen till bildandet av Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet (CFF). Dit har anslutit sig alla på detta område direkt aktiva organisationer, samt även vårt lands stora ideella, fackliga, kommersiella och politiska sammanslutningar. I stadgarnas "programparagraf" har verksamhetens mål formulerats sålunda: "Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet har till uppgift att i samråd med de frivilliga försvarsorganisationerna samverka till stärkandet av landets värnkraft genom att främja det frivilliga försvarsarbetet.

I detta syfte skall kommittén bl. a. vidtaga åtgärder för att hålla allmänheten underrättad om befintliga former för det frivilliga försvarsarbetet och om det sätt på vilket detta arbete organiserats;

att ge allmänheten upplysningar om på vad sätt olika medborgare med hänsyn till å ena sidan egna kvalifikationer, ålder m. m. och å andra sidan behovet av personalförstärkningar på skilda områden bäst kunna gagna det frivilliga försvarsarbetet;

att främja ökad anslutning till förefintliga, lokala underavdel-

ningar av de frivilliga försvarsorganisationerna eller i fall av behov främja bildandet av dylika; samt

att, där så erfordras, söka bidraga till en lämplig inbördes avvägning av de frivilliga försvarsorganisationernas arbetsuppgifter."

I sin praktiska verksamhet har CFF bland annat inriktat sig på att bilda lokalkommittéer för att genom ett landsomfattande organisationsnät uppnå största möjliga effekt av sina propagandaoffensiver och övriga åtgärder. Detta organisationsarbete pågår alltjämt. I Södertälje har en sådan lokalkommitté bildats, vars ordförande och verkställande ledamot är disponent Sten Simonsson.

Till CFF:s löpande arbete hör bl. a. tillhandahållandet av artiklar och övrigt publicistiskt material för dagspressen om det frivilliga försvarsarbetet.

Under 1941 anordnades för första gången "Frivilliga försvarets dag" som en landsomfattande manifestation i CFF:s regi. "Dagen" blev en publikframgång. Erfarenheterna tala för att detta initiativ bör fullföljas och utvecklas till ett årligen återkommande evenemang.

Sedan förra året utger CFF två gånger i månaden sin egen tidning "Folk och Försvar" samt en gång i månaden i samråd med Hemvärnsstaben tidningen "Hemvärnet".

I propaganda- och upplysningsarbetet har filmen i stor utsträckning tagits i anspråk. Det är Armé-, Marin- och Flygfilm som ställt sitt stora förråd av för ändamålet lämpliga filmer till förfogande, vilka organisationerna nu genom CFF:s förmedling kunna få disponera på förmånliga villkor.

Med detta ha vi antytt några av de uppgifter som CFF under de år som gått sedan dess bildande hunnit ägna sig åt och f. n. planerar att taga itu med.

Stockholm i aug. 1942.

Bengt Junker.

Generalsekreterare i CFF.

BEREDSKAP.

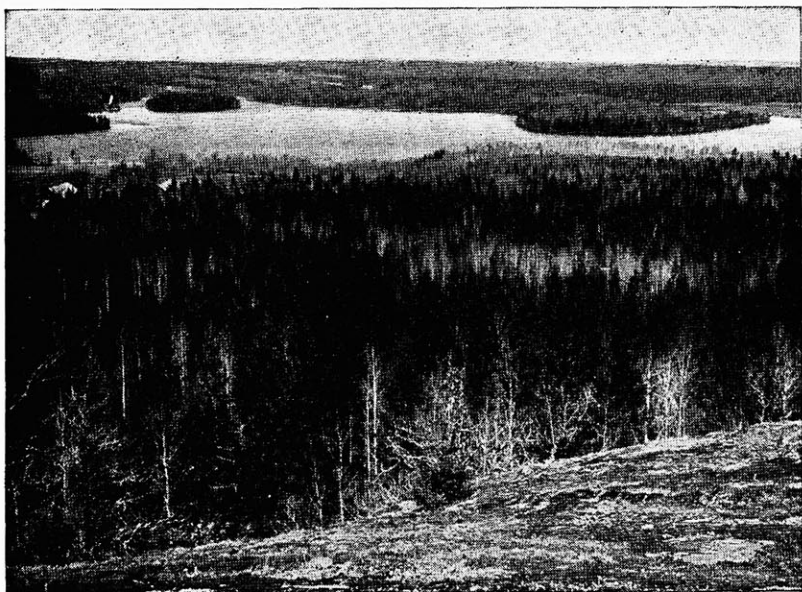
Det har präglats många slagord de senaste skickelsediga åren. "Beredskap" är ett av dessa. Det flesta slagord förlora snabbt sin slagkraft och friskhet. Kvar blir tomma ord. Verkligheten bakom slagordet tunnas ut. Intresset detta en gång väckte mattas av.

Så får det dock ej gå med vår militära beredskap, grunden och förutsättningen för frihet och oberoende. Hur påfrestande än kriget blivit även för oss i många hänseenden får det faktum ej glömmas, att vi hittills i stort sett förskonats från det mesta av vad andra länder genomgå. Tacksamheten härför kan icke känna några gränser.

Men farorna för Sveriges vidkommande äro ännu överhängande. Avsikten med denna broschyr är att giva dem som bygga och bo i södertäljebygden och där hava sin dagliga gärning en kort redogörelse för de lokala sammanslutningar, som i frivillighetens tecken på olika sätt arbeta för att stärka samhällets beredskap. Framställningen har emellertid begränsats till de sammanslutningar, vilkas huvudorganisationer äro anslutna till Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet (CFF) eller i övrigt direkt arbeta för stärkandet av landets försvar.

Broschyren utgives även som program till "Det frivilliga försvarets dag 1942", vilken avhålls i Södertälje söndagen den 4 oktober. Det är de medverkande organisationernas förhoppning, att broschyren och "dagen" först och främst skall skapa en sådan ökad förståelse för den frivilliga försvarsberedskapen som stimulerar till nyrekrytering. Det är den personliga insatsen, som är det värdefullaste i arbetet. Tyvärr finnas ännu stora medborgarskaror, som av olika skäl dragit sig för positiva insatser i det frivilliga försvarsarbetet. Dem vilja vi nå. Vidare behöva organisationerna kontanta medel i form av årsavgifter och gåvor för att kunna upprätthålla och utvidga verksamheten. Den som av giltiga skäl ej kan göra en aktiv insats i försvarsarbetet lämnar dock genom medlemskap ett ekonomiskt stöd av stort värde.

Åtskilliga former för beredskapsarbete — så t. ex. skördens tillvaratagande och vedavverkningens forcering, arbeten för vilka

i allmänhet ekonomisk ersättning lämnas — beröras ej i detta sammanhang.

Den andliga beredskap som tar sig uttryck i trohet till uppgiften, ståndaktighet och uthållighet inför faran förutsättes alljämt levande och aktuell besjåla allt beredskapsarbete. Vi hava sett, att ett psykologiskt besegrat folk, som följer slagordet "vad tjänar det till", är militärt slaget redan innan de första skotten lossats. Än i dag gälla för svenskarna Carl XII:s ord: "Herren skänker lyckan, när man dristigt gör, vad man bör göra".

Södertälje i september 1942.

Sten Simonsson.

Södertälje Landstormsförening.

År 1912, den 27 januari, bildades en förening för frivilligt försvarsarbete i Södertälje. Namnet var då Södertälje Landstormsbefälsförening, vilket senare ändrades till Södertälje Landstormsförening. Föreningens uppgift var att utbilda befäl av olika grader vid landstormsförbanden. Intresset och anslutningen till denna verksamhet var de första åren mycket ringa, och vid mobiliseringen 1914 gjorde sig också bristen på kunnigt befäl synnerligen märkbar.

Efter kriget blev det emellertid mera fasthet i organisationen, och det blev möjligt för landstormsföreningen att anställa skickliga instruktörer. Härtill bidrog staten till viss del genom att ställa medel till förfogande. I övrigt fick föreningen själv sörja för anskaffningen av pengar.

Utbildningen har bedrivits enligt i generalorder fastställda bestämmelser och fördelats under utbildningsåren enl. följande:

1 : s t a u t b i l d n i n g s å r e t : förberedande lstofficerskurs som efter godkänd examen berättigat till konstituering som gruppchef;

2 : d r a o c h 3 : d j e u t b i l d n i n g s å r e t : officerskurs första omgången som efter godkänd examen berättigat till konstituering som lstfänrik;

4 : d e u t b i l d n i n g s å r e t : trupputbildningskurs;

5 : t e u t b i l d n i n g s å r e t : officerskurs andra omgången som efter godkänd examen berättigat till konstituering som lstlöjtnant;

6 : t e o c h 7 : d e u t b i l d n i n g s å r e t : officerskurs tredje omgången som efter ytterligare trupputbildningskurs och kulsprutekurs samt tjänstgöring under befälsövning kan berättiga till konstituering som lstkapten.

Denna utbildning, vilken ägt rum på kursdeltagarnas fritid, har över hela landet under årens lopp tillfört armén ett betydande antal officerare, som nu tjänstgjort vid mobiliserade förband. Antalet konstituerade lstofficerare inom Södertälje Landstormsförening är för närvarande 8 lstkaptener, 3 lstlöjtnanter och 12 lstfänrikar.

Den nu pågående omorganisationen inom armén innebär bl. a. att landstormen försvinner, alla årsklasser ingå i fortsättningen i linjeförbanden. Detta medför en viss omläggning av landstormsföreningarnas arbetsuppgifter.

Enligt 1941 års försvarsutredning skulle för de värnpliktiga repetitionsövningarna bli tre till antalet, den första samma år första tjänstgöringen avslutas, den andra 7:de eller 8:de tjänstgöringsåret, och den tredje — efterutbildningsövning — det 18:de tjänstgöringsåret. Var och en av dessa repetitionsövningar skulle omfatta en månad.

För bibehållande och utvecklande av de militära kunskaperna skulle för såväl underbefäl som officerare en repetitionsövning behöva genomgå vartannat år. Det anses dock av sociala skäl icke rimligt att ålägga vederbörande en så tidskrävande tjänstgöring. Man har därför tänkt sig att anknäta en viss frivillig befälsutbildning till den obligatoriska utbildningen genom att stipulera genomgång av särskilda kurser för erhållande respektive bibehållande av viss militär grad. På så sätt anses möjligheter kunna skapas för att behålla kvaliteten hos flertalet av det värnpliktiga befälet. Detta skulle t. ex. innebära, att en fänrik, sergeant, furir eller korpral, som mellan första och andra resp. andra och tredje repetitionsövningarna, icke genom frivilliga kurser underhållit sina kunskaper, nedflyttas en grad, sålunda fänriken till sergeant, sergeanten till furir o. s. v.

Handhavandet av denna frivilliga utbildning skulle läggas på de på lämpligt sätt ombildade landstormsföreningarna. Då planerna härför ännu ej helt utformats kommer Södertälje Landstormsförening tills vidare att fortsätta den utbildning som tidigare påbörjats.

För erhållande av närmare upplysningar i dessa frågor hänvisas den intresserade till Södertälje Landstormsförening, adress Södertälje, lstkapten Carl Flyborg, tel. 309 74. Föreningens ordförande är major Ivar Aminoff.

Södertälje den 31 augusti 1942.

Carl Flyborg.

BETALD ANNONSPLATS

Södertälje Lottakår.

Då Södertälje Lottakår år 1928 bildades var dess förnämsta uppgift att understödja landstörmsföreningen i dess arbete, dels genom insamlingsverksamhet, dels genom att ombesörja förplägnaden vid landstörmsföreningens årligen återkommande övningar. För att få medel härtill anordnades soaréer och basarer. Fr. o. m. år 1934 har varje år anordnats en julmarknad på Södertälje torg, som omfattats med synnerligen stort intresse från allmänhetens sida.

Under verksamhetsåret 1929—30 utbildades våra första kokvagnslottor.

Hittills har lottarörelsen sorterat under Sveriges Landstörmsföreningars Centralförbund, men vid förbundets årsmöte 1942 beviljades lottakåreerna utträde ur förbundet, för att från den 1 jan. 1943 bliva en självständig organisation med benämningen "Riksförbundet Sveriges Lottakårer".

Enligt § 1 av normalstadgar för Sveriges lottakårer är lottornas organisation en frivillig, opolitisk sammanslutning, som har till uppgift att verka för ett vidgat och fördjupat intresse för fosterlandets försvar genom att understödja den frivilliga befälsutbildningen och hemvärnet samt jämväl biträda övrig försvarsgagnande verksamhet, genom insamlande av penningmedel och utövande av förplägnads- och annan erforderlig tjänst.

På den frivilliga lottautbildningen ställes numera stora krav. Utbildningskurser anordnas i den omfattning som framgår av nedanstående tablå:

Biltjänst, expeditionstjänst, förplägnadstjänst, materialtjänst, luftbevakningstjänst, sjukvårdstjänst och stabssignaltjänst (tråd, radio). Utbildningen bekostas av föreningen.

Som synes hava lottornas arbete mer och mer blivit en allvarlig och viktig beredskapstjänst. Varje lotta, som åtager sig ett uppdrag inom krigsmakten, frigör därvid en man för linjetjäns-ten.

Lottarörelsens kraftiga utveckling i och med krigsutbrottet år 1939 har ej heller lämnat vår kår oberörd. Genast blevo våra krafter tagna i anspråk för utspisning av landstormen, som då blev inkallad. Detta har upprepats vid alla in- och utryckningar, och våra lottor ha därvid fått en god träning i förplägnadstjänst. De ha under sön- och helgdagar avlöst kockarna vid härvarande förläggningar, och dessutom utfört strumpstickning, strumpstopp-

ning, förfärdigat madrassvar och snödräkter m. m., samt först och sist arbetat för insamlingsverksamheten, som ju är den grundval på vilken vår rörelse vilar. Även hemvärnets förplägnad, sjukvård och signaltjänst faller numera inom lottarörelsens verksamhetsområde.

Berättigad att vinna inträde i kåren är varje välfrejdad, för lottarörelsen intresserad kvinna med svenskt medborgarskap, som därtill anmäler sig, och erlägger stadgade avgifter.

Kårens medlemmar äro:

1. aktiva, som personligen deltaga i kårens arbete.
2. passiva (understödjande), som endast med medlemsavgift stödja kåren.
3. unglottor, som ej uppnått 18 år.

Då kravet på väl utbildade lottor är i ständigt stigande, riktar kåren en varm vädjan till varje kvinna, som har möjlighet därtill, att göra sin insats för fosterlandets försvar genom anslutning till lottarörelsen.

Anmälningar av nya medlemmar mottages av ordföranden och kårschefen fru Inga Nordfeldt, tel. 31484, av unglotteledaren fröken Barbro Linton, tel. 31463, av sekreteraren fröken Märta Rundqvist, tel. 32179, samt av kassaförvaltaren fröken Hanna Sikström, tel. 33145. Årsavgiften för unglotta är 1.50 kr., för aktiv medlem 2 kr. och för passiv 3 kr. Kårens postgirokonto är nr 35091.

Södertälje i sept. 1942.

I. Nordfeldt.

Södertälje Hemvärn.

Ur den starka försvarsvilja som efter det ryska överfallet på Finland den 30 november 1939 tog sig så många märkliga uttryck, uppstod hemvärnet. Sommaren 1940 var organisationen färdig att börja utbildnings- och utrustningsarbetet, sedan riksdagen på våren bifallit ett av K. Maj:t framlagt förslag om uppsättandet av ett på frivillig väg rekryterat men militärt organiserat hemvärn. Om frivilligheten anför hemvärnschefen, överste Petri, att "just denna fria anslutning med allt vad detta innebär av offervilja och ansvar är hemvärnets speciella kännemärke och heders-tecken".

Det är lätt att med flyg landsätta trupper i ett så vidsträckt och glest befolkat land som Sverige. Sådan landsättning måste kunna mötas med motåtgärder, och bland dessa ingår nu hemvärnet som ett mycket viktigt led i vårt försvar.

I varje kommun, som oftast utgör ett hemvärnsområde, bildar hemvärnet ett uppbåd av militärt utbildade män i sin bästa ålder beredda bl. a.,

att under övriga vapenslags mobilisering trygga kommunika-tionsleder och krigsviktiga fabriker och anläggningar,

att snabbt inrapportera och möta fientliga företag från luften,

att försvara vägsprårrar till fördröjande av fientliga marktrup-pers framträngande,

att i samarbete med civila luftskyddet och skogsbrandskyddet insättas till värn mot den skadegörelse, som vållas av brand- och sprängbomber samt

att i övrigt liksom tidigare landstormen såsom trupp samverka med övriga vapenslag och ingripa i hemorten, där omständighe-terna under ett krig det påfordra.

När den militära uppgiften lösts återgår hemvärnsmannen till

sin civila syssla, beredd att när som helst larmas för nya uppgifter.

För att kunna antagas till hemvärnsman (reservhemvärnsman) fordras:

att hava fyllt 17 år (reservhemvärnsman 16 år),

att vara bosatt inom hemvärnsområdet,

att vara välfrejdad och känd för laglydnad och medborgarsinne, vilket före antagandet skall intygas av de kommunala myndigheterna, samt

att besitta nöjaktiga fysiska förutsättningar, varför en övre åldersgräns av 60 à 65 år torde vara den vanliga.

För antagning till hemvärnsman (överföring från reservhemvärnsman till hemvärnsman) fordras därjämte att vederbörande äger tillfredsställande skjutskicklighet.

Vid olycksfall eller sjukdom, som ådragits under tjänstgöring i hemvärdet erhålles fri läkar- och sjukvård enligt särskilda bestämmelser.

Under krigstjänstgöring erhåller hemvärnsmannen viss konstant ersättning för sig och sin familj, men för fredstjänstgöring utgår ingen annan ersättning än den, som det goda medvetandet skänker att hava offrat tid och krafter för fosterlandets väl.

Vapen, överdragsuniform och övrig militär utrustning består staten, men utrustningen därutöver måste hemvärnsmannen hålla själv.

Den obligatoriska tjänstgöringen i fredstid omfattar enligt anställningskontraktets formulering högst 50 timmar per kalenderår, vari dock icke får inräknas den tid som åtgår för skjutskicklighetens förkovran eller konditionens och fältduglighetens upp-
tränande. Detta "högst 50 timmar" betyder för den ambitiöse hemvärnsmannen "lägst 50 timmar". Den övre gränsen bör sättas högt. Man blir aldrig fullärd i krigarens hårda yrke.

Utbildningen är förlagd till hemvärnsmannens fritid på kvällar och söndagar. För befälet anordnas årligen särskilda utbildningskurser av 6 dagars varaktighet, vilka hädanefter komma att förläggas till Vällinge gård, 10 km. nordnordväst om Södertälje. Dessutom sker utbildning på specialkurser i sjukvård, spräng-tjänst, hunddressyr m. m. ledda av specialister på dessa områden. För den allmänna militära utbildningen stå i Södertälje bosatta officerare och underofficerare till hemvärdets förfogande samt vid behov instruktörer från Kungl. Svea Livgarde.

Medel för hemvärdets utbildning och utrustning utöver vad staten tillhandahåller erhålles genom Södertälje Hemvärns Garantförening. Garantföreningens styrelse utgöres av Södertälje stads borgmästare, stadsfullmäktiges och drätselkammarens ord-

förande, kommunalnämndens i Östertälje ordförande, ordförandena i Södertälje Landstormsförening, Södertälje Skyttegille och Östertälje Skytteförening, hemvärnsområdesbefälhavaren samt tvenne hemvärnsmän. Med bidrag från Garantföreningen bestrides bl. a. årsavgiften i skytteföreningarna samt prenumerationen på tidskriften Hemvärn för varje man. Södertäljes företagare och affärsmän hava på ett för det övriga landet förebildligt sätt genom riklig annonsering stött denna för hemvärnsutbildningen absolut nödvändiga tidskrift, för vilket här framföres ett särskilt varmt tack. Utan södertäljeindustriernas bidrag till Garantföreningen skulle det vara klenst beställt med det ekonomiska underlaget för dess verksamhet. För de enskilda medborgare som ej kunna bliva aktiva hemvärnsmän men ändock vilja stödja hemvärnets sker därför detta bäst genom medlemskap i Garantföreningen. Årsavgiften, lägst 5:— kr., kan lämpligast insättas på föreningens postgirokonto 17 68 58.

Södertälje hemvärnsområde omfattar Södertälje stad samt Östertälje, Västertälje och Tvetå kommuner. Områdeschef är disponent Sten Simonsson, adjutant tjänsteman Magnus Malmberg. Områdets adress är Södertälje Bryggeri A/B med expeditionstid för hemvärnsärenden företrädesvis onsdagar kl. 1700—1900, tel. 304 62.

Befäls- och manskapsstyrkan är ännu ej fulltalig. Det bör därför vara en plikt för var och en som besitter de personliga förutsättningarna att ansluta sig till Södertälje Hemvärn. Ur flera synpunkter måste det anses skäligt att särskilt sådana värnpliktiga, som på grund av framställning från sina arbetsgivare tills vidare erhållit uppskov med militärinkallelser, i stället ansluta sig till hemvärnets för att på så sätt vidmakthålla och utveckla de en gång förvärvade militära färdigheterna.

Södertälje i augusti 1942.

Sten Simonsson.

Södertäljeortens luftvärnskommitté.

Finlands hjältemodiga vinterkrig hade pågått någon tid. En åskådningsundervisning som med all tänkbar tydlighet visade å ena sidan vart det leder, när ett effektivt luftvärn saknas, och å andra sidan vad ett sådant kan uträtta för hemortens skydd.

Vid en sammankomst under den tiden mellan cheferna för de större industriföretagen i Södertälje väcktes tanken att genom en insamling bereda södertäljeborna möjlighet att själva bidra till stärkande av ortens luftförsvar. Industricheferna funno, att utsikter förelågo till bidrag från de av dem ledda företagen uppgående till ett så stort belopp, att några automatkanonpjäser omedelbart kunde beställas från A/B Bofors.

Efter denna goda start bildades Södertäljeortens Luftvärnskommitté med 15 ledamöter ur olika grupper inom samhället. Herr G. John Spjut utsågs till ordförande, civ.-ing. Harry Leissner till vice ordförande, ing. S. Gamfeldt, sedermera disponent Sten Simonsson, till kassaförvaltare och ing. Harry Forsberg till sekreterare.

Som form för insamlingen valde kommittén dels en frivillig utdebitering, "luftvärnsskatt", uttagen genom Södertälje stads drätselkontors försorg och beräknad efter 1:10 per 100:— kr. beskattningsbar inkomst, dels försäljningen av en särskilt för ändamålet komponerad luftvärnsnål i brons. Amatörsångare bland södertäljeborna besökte som gårdsmusikanter de större fastigheterna och överlämnade det insjungna till kommittén. Dessa insamlingar slogo över förväntan väl ut, och ytterligare automatkanonpjäser kunde beställas för att såsom gåva erbjudas staten till södertäljeortens uteslutande försvar. Sedan medlen sålunda disponerats, har ett mindre överskjutande belopp delats mellan Södertälje Skyttegille för färdigställande av nya skjutbanan, luftvärnsförläggningarna i Södertälje för barackbyggen och Södertälje Hemvärn för utrustning. Insamlingarna hava löpande reviderats av Södertälje stads revisorer.

Pjäserna hava successivt levererats; de sista leveranserna äro omedelbart förestående. Med tillfredsställelse kunna vi alltså konstatera, att kanonerna anlänt till Södertälje, innan de behövt

tagas i allvarligt bruk. De utgöra nu en värdefull förstärkning av Södertäljes försvar och dokumentera för all framtid den nuvarande generationens samhällsanda, dess vilja och förmåga att offra för värdet av hemorten.

Då samtliga uppgifter rörande insamlingens storlek, kanonernas antal och typ äro av hemlig natur, kunna de ej meddelas här. Den intresserade kan efter personlig hänvändelse till disponent Sten Simonsson, tel. kontoret 304 62, bostaden 313 08, erhålla vissa upplysningar härom.

Södertälje i september 1942.

Sten Simonsson.

Det civila luftskyddet.

Då det i vårt land, liksom i andra länder, blev klart, att civilbefolkningen måste beredas mera skydd, än vad det militära försvaret kunde lämna, gjordes en grundlig utredning, huru detta ytterligare skydd skulle ordnas. Luftskyddsutredningens betänkande av år 1936 blev grundläggande för den lagstiftning rörande det civila luftskyddet som antogs av 1937 års riksdag.

I betänkandet fastslogs, att det civila luftskyddet otvivelaktigt utgör en del av landets luftförsvar, och att det därför ytterst är statens sak att ansvara även för denna del av försvaret. Utredningsmännen fastslogo emellertid även, att en hel del luftskyddsåtgärder äro av en sådan natur, att en viss grad av medverkan måste göras av kommuner, industrier, fastighetsägare och enskilda, om luftskyddet skulle bliva effektivt. Det föreslogs också, att en frivillig riksorganisation skulle bildas, vilken skulle komplettera de av staten och det allmänna vidtagna åtgärderna. I betänkandet angavs, att denna frivilliga organisation i främsta rummet borde omhänderhava upplysningsverksamheten och utbildningsverksamheten i första hand på hemskyddets område. Med anledning härav bildades Riksluftskyddsförbundet och dess underavdelningar, länsförbund och lokala luftskyddsföreningar. Organisationen är auktoriserad av statsmakterna och erhåller ett årligt statsunderstöd.

Enligt 1937 års luftskyddslagstiftning kom sålunda det civila luftskyddets organisation i vårt land att bestå av en statlig och en frivillig del, vilken senare dock skall verka enligt den statliga myndighetens anvisningar. 1939 och 1940 års riksdagar hava beslutat vissa ändringar i luftskyddslagen. Luftskyddet regleras vidare bl. a. i luftskyddskungörelsen av år 1940, lagen om förfoganderätt för luftskyddets behov av år 1938 samt av lag om skyldighet att anordna skyddsrum m. m. av år 1940.

Tillsyn å luftskyddet inom riket utövas av luftskyddsinspektionen under Kungl. Maj:t i Socialdepartementet. Inom varje län handhar Länsstyrelsen och i Stockholm Överståthållarämbetet ledningen av luftskyddet. Riket är indelat i luftskyddsområden och inom dylikt område utövas den omedelbara ledningen av en

luftskyddschef. Södertälje luftskyddsområde utgöres sålunda av Södertälje stad och Östertälje socken av Öknebo landsfiskalsdistrikt. Inom kommun kan luftskyddsnämnd tillsättas för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intressen. En dylik nämnd finnes i Södertälje; ledamöter G. John Spjut, ordf., Sten Simonsson, sekr. samt Carl Ericson.

Planläggningen av luftskyddet skall ske i fred. Denna planläggning blir till sin omfattning skiljaktig inom olika luftskyddsorтер, allteftersom orterna anses mer eller mindre hotade av flyganfall.

Luftskyddet inom en luftskyddsort är uppdelat på allmänt luftskydd, industriluftskydd och hemskydd (enskilt luftskydd). Vid uppkomna skador avses att industriluftskyddet och hemskyddet omedelbart skola ingripa. Det allmänna luftskyddet i sin tur avses företrädesvis skola ingripa i de fall, då industriluftskyddet och hemskydden bedöma, att de icke med egna medel förmå bemästra situationen, i första hand på sådana skadeplatser, där större delar av samhället hotas av brand, där människoliv äro i fara eller där allvarliga sekundärskador kunna uppstå, om icke skyndsamma och mera omfattande åtgärder vidtagas.

Befinner sig riket i krig eller krigsfara, kan konungen förordna om luftskyddstillstånd för riket eller del därav, och att den planläggning som är gjord för luftskyddet helt eller delvis skall verkställas. Då träder den härovan tidigare omnämnda förfoganderättslagen i kraft. Som för de flesta av läsarna är bekant, råder sedan den 10 april 1940 luftskyddstillstånd i riket. Då förfoganderättslagens bestämmelser i mycket hög grad komma att ingripa på samhällslivets alla områden, synes det lämpligt att något närmare ingå på vad denna lag stadgar. Alla veta vi, att vi, fränsett kommunernas skyldighet att utbilda den kommunalanställda personalen för luftskyddet, icke hava någon lagstadgad tjänsteplikt i fred. Statsmakterna ha väntat att utbildningen i övrigt skulle ske på frivillighetens väg. Enligt lagen om förfoganderätt för luftskyddets behov äger emellertid länsstyrelse (Ö. Ä.) att vid luftskyddstillstånd uttaga erforderlig personal för att fullgöra luftskyddstjänst. Länsstyrelse kan dock uppdraga åt luftskyddschef att utöva förenämnda befogenhet. Beträffande uttagningen av luftskyddspersonal föreskrives i förenämnda lags 10 § följande: "Därvid må icke uttagas män under aderton år eller över sextio år, eller kvinnor, såvida de icke frivilligt åtaga sig den tjänstgöring, varom är fråga eller behovet icke annorlunda kan på tillfredsställande sätt fyllas". Vi måste emellertid göra klart för oss, att behovet icke kan fyllas av män mellan 18—60 år, emedan flertalet av dessa mobiliseras eller hava andra för försvaret

viktiga uppgifter. En hel del uppgifter måste därför fyllas av kvinnor och ungdom. Den som sålunda uttagits till luftskyddstjänst är skyldig att i avseende på tjänsten ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som meddelats av länsstyrelse, vederbörande luftskyddschef eller den eller de personer, som av länsstyrelse eller luftskyddschef förordnats att utöva befäl över uttagen personal. Underlåtenhet härutinnan kan, som vi vid några tillfällen sett i tidningarna, medföra dryga böter för den försumlige. För övrigt är det brist på god samhällsanda att försöka undandraga sig uttagning och utbildning till luftskyddstjänst. Enligt vad som framgått här ovan låter det sig svårligen göra, såvitt vederbörande icke är värnpliktig eller uttagen till annan beredskapstjänst än luftskyddstjänst.

För att luftskyddet skall vara berett att funktionera under mer eller mindre allvarliga förhållanden har Kungl. Maj:t beträffande beredskapen under luftskyddstillstånd beslutat, att civila luftskyddet skall kunna intaga tre olika beredskapsgrader, III, II och I. Förordnandet om intagande av viss beredskapsgrad meddelas av Kungl. Maj:t.

För närvarande råder beredskapsgrad III, vilken innebär, att luftskyddsorganisationen skall kunna utnyttjas till omkring en tredjedel senast sex timmar efter det förordnande om högre beredskapsgrad meddelats samt att sådana åtgärder skola vara vidtagna, att beredskapsgrad II kan intagas senast aderton timmar och beredskapsgrad I senast tjugofyra timmar efter det förordnande därom meddelats.

Skulle beredskapsgrad II meddelas innebär detta, att luftskyddsorganisationen skall kunna utnyttjas till omkring en tredjedel samt att beredskapsgrad I skall kunna intagas senast 6 timmar efter det förordnande därom meddelats.

Beredskapsgrad I innebär full beredskap för hela luftskyddsorganisationen.

Mycket vore att tillägga i denna sak, men som det begränsade utrymmet icke tillåter detta, så får jag sluta denna artikel med en uppmaning till alla och envar i vår stad att icke förtrötta i arbetet på uppbyggandet av ett fullgott luftskydd. Den ökade känslan av trygghet och säkerhet, som ett fullgott luftskydd medför, uppväger mer än väl de offer vi bringa detsamma.

Alla frågor rörande luftskyddet handläggas och besvaras å Luftskyddsbyrån, Nya rådhuset 2 tr., tel. 318 14.

Södertälje den 1 september 1942.

Filip Ringkvist.
Luftskyddschef.

Utrymningstjänsten i Södertälje.

Vid krig eller krigsfara äger Konungen eller den myndighet Konungen därtill bemyndigad (Statens utrymningskommission) ålägga eller uppmana samtliga invånare eller särskild befolkningsgrupp inom vissa områden att lämna sin bostad, och taga annat uppehåll under en viss tid, detta i syfte att bereda skydd mot luftangrepp (luftskyddsutrymning). Konungen kan likaledes bemyndiga militära myndigheter att med hänsyn till försvaret av en ort ålägga befolkningen att utrymma (militärutrymning).

När luftskyddsutrymning kungöres angives i densamma, huruvida den är frivillig eller obligatorisk.

De utrymmande kunna antingen själva ordna sin inkvartering (självordnad inkvartering) eller erhålla myndigheternas hjälp (inkvartering genom myndigheternas försorg). I senare fallet överförs de utrymmande antingen till enskild inkvartering eller till internatförläggningar.

Utrymningen omfattar följande befolkningsgrupper, vilka således äro utrymningsberättigade i motsats till andra befolkningsgrupper, som ej ha rättighet att lämna orten:

1. barn i åldern 9—14 år med lärare,,
2. barn under 9 år med mödrar eller vårdarinnor, ävensom blivande mödrar,
3. icke arbetsföra (gamla, lytta, sjuka).

Södertälje hör till de orter, vilka av Konungen ålagts planlägga utrymning. För verkställande av denna har av länsstyrelsen förordnats en utrymningschef, vars verksamhet är förlagd till utrymningsbyrån, Nya rådhuset, tel. 318 14.

Kostnaderna för utrymningstjänsten bestridas enligt Kungl. Maj:ts beslut av kommunen.

Enligt Södertälje utrymningsplan upprättas vid krigsfara en

särskild central, i vilken samtliga utrymningsärenden handläggas. För att betjäna allmänheten upprättas två inkvarteringsbyråer samt en biljettbyrå. De, som själva ordnat sin inkvartering vända sig till biljettbyrån, där biljetter för resa utlämnas och tid för avresa bestämmes. Samtliga erhålla fria resor.

De som icke själva kunna ordna sin inkvartering vända sig till respektive inkvarteringsbyråer, som ordna inkvartering samt resor till inkvarteringsplatserna.

Personal för byråerna har uttagits samt fordon reserverats för transporter.

Statens Utrymningskommission har per post till samtliga familjer i Södertälje utdelat anvisningar för luftskyddsutrymning. Dessa böra noggrant genomläsas och förvaras på lätt tillgänglig plats. Skulle anvisningarna förkomma, kunna nya sådana erhållas å utrymningsbyrån.

Skolbarn utrymma i allmänhet genom skolornas försorg. De kunna dock, om föräldrarna så önska, få medfölja sina mödrar till deras förläggningar. Angående skolbarns förläggning erhållas närmare upplysningar i broschyren "Till föräldrar och målsmän". Denna utdelas till varje skolbarn.

Principerna vid förläggning i grupp 2 äro ifråga om denna liksom övriga grupper, att familjerna icke i onödan få splittras samt att självordnad inkvartering skall uppmuntras.

Ensamma barn, vilkas mödrar av en eller annan anledning icke kunna medfölja, inkvarteras på något av följande sätt::

a) De medfölja bortflyttande släktingar och bekanta. Föräldrarna böra uppmanas att träffa avtal härom.

b) De omhändertagas och bortflyttas till småbarnsinternat.

c) De kunna utplaceras i familjer på inkvarteringsorten. Detta bör dock endast komma ifråga för barn över 3—4 års ålder.

För blivande mödrar har så ordnats, att särskilda förlossningshem förlagts till inkvarteringsorterna. I närheten av dessa inkvarteras de blivande mödrarna, eventuellt tillsammans med sina barn, och överföras när så erfordras till förlossningshemmet.

Beträffande grupp 3 bör man med hänsyn till de påfrestningar, som en utrymning även under gynnsamma förhållanden kan förväntas utsätta dem för, i tveksamma fall alltid låta vederbörande åldring kvarstanna i utrymningsorten.

Åldringar, som äro så krya, att de kunna sköta sin egenushållning i inkvarteringsorten, bortflytta till självordnad eller enskild inkvartering genom myndigheternas försorg. Andra åldringar bortflytta till internat.

I hemmen sängliggande sjuka förflyttas till planerat sjukinternat.

Till åldringar hänföras alla, som fyllt 70 år.

För hjälp med anskaffande av vårdare samt för omhändertagande av gamla, som av en eller annan orsak måste kvarstanna, upprättas en vårdbyrå.

Till sist må framhållas att såvitt möjligt är kommer luftskyddsutrymning att kungöras innan några krigshandlingar kommit till stånd, vilket möjliggör att utrymningen kan försiggå planmässigt. Med de transportmöjligheter, som finnas, beräknas utrymningen av skolbarn kunna ske första dagen. Om inga särskilda omständigheter tillstöta, kan hela utrymningen vara verkställd på c:a 4 dagar.

Skulle så inträffa, att utrymning påbjudes först när krigshandlingen påbörjats, har Södertälje den fördelen, att transporter till förläggingsplatserna ske med bussar och bilar och till mycket ringa del med järnväg. Detta möjliggör att utrymning i detta fall ävenledes kan verkställas enligt utarbetade planer.

Södertälje den 15 september 1942.

Frithiof Ekstrand.
Utrymningschef.

ÖVER 2.000.000 SVENSKAR

äro medlemmar i organisationer anslutna till *Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet*, som är utgivare av

Folk och Försvar

— DEN SVENSKA FÖRSVARSTIDNINGEN

Säljes överallt ★ 32 sid. 35 öre ★ Helårsprenumeration 9: — kr.

Södertäljeortens luftskyddsförening.

Södertäljeortens Luftskydds-förening bildades i april 1938 vid ett offentligt möte under ledning av dåvarande landshövding Nils Edén. Föreningens nuvarande ordförande är borgmästare Jakob Pettersson. Dess vice ordförande är ombudsman Carl Ericson, som även fungerar som ordförande i arbetsutskottet, 1:e kassaförvaltare är kamrer Rune Ramstedt och 1:e sekreterare lektor Gerda Rydell. Föreningens verksamhetsområde omfattar Södertälje stad och Östertälje kommun. Dess förnämsta uppgift är att sörja för utbildningen av personal till hemskyddet och biträda luftskyddschefen vid organisationen av detta. Den senare uppgiften handhaves för Luftskydds-föreningen av en särskild hemskyddsinspektör, brandman E. Fagerlund, samtidigt tjänstegrens-chef för det enskilda luftskyddet.

Hemskyddets uppgift är som bekant att vid luftanfall genast stå färdigt att ingripa, då skada uppstår på människor eller byggnader. Det är nämligen inte säkert, att det allmänna luftskyddet vid sådana tillfällen har tillräckligt med material eller manskap att ställa till förfogande vid varje skadeplats. Kunnig och rådig hemskyddspersonal kan kanske då genom sina åtgärder hindra, att skadeverkan blir för stor och rädda människoliv, som annars skulle gått till spillo.

Men för att få ett funktionsdugligt hemskydd fordras organisation och utbildning. Organisationsplanen uppgöres av luftskyddschefen och tjänstegrens-chefen för det enskilda luftskyddet. Varje större fastighet eller flera mindre tillsammans bilda ett hemskydd, bestående av hemskyddsledare, brand- och samaritpersonal, ordningsman och rapportörer. Hemskydden inom samma kvarter stå här i staden under en kvartersledare, och närbelägna kvarter sammanföras till block under en blockledare, som under tjänstegrens-chefen är ansvarig för att hemskyddens personal är fulltalig och övad.

All hemskyddspersonal måste ha genomgått utbildning för de uppgifter de skola fylla i farans stund. För detta ändamål anordnar Luftskydds-föreningen utbildningskurser i brand- och samarit-tjänst, kurser för block- och kvartersledare och teoretiska

kurser i luftskydd. Vid årsskiftet 1941/42 hade 3161 personer genomgått dylik utbildning. Kurserna stå till större delen under ledning av föreningens egna instruktörer, för närvarande sju stycken, därav två chefsinstruktörer. Dessa ha på föreningens bekostnad erhållit sin utbildning vid Riksluftskyddsförbundets instruktörskurser i Stockholm. Föreningens utbildningsverksamhet har från och med den 1 juli 1942 ytterligare intensifierats, i det att länsstyrelsen förordnat, att Södertälje skall ha en permanent luftskyddsskola med så gott som ständigt pågående utbildningskurser och repetitionsövningar. För tiden 1/7—31/12 1942 ha sålunda 28 kurser planerats.

Det förutsättes, att block- och kvartersledare skola öva personalen inom sina områden, så att icke de på kurserna förvärvade kunskaperna falla i glömska. Ibland anordna Luftskyddsföreningens instruktörer samövningar mellan de olika slagen av hemskyddspersonal under så realistiska förhållanden som möjligt. Block- och kvartersledare inkallas då och då till repetitionsövningar för att få tillfälle att uppfriska sina kunskaper och informeras om nyheter på luftskyddsområdet. Hemskyddens sammansättning ändras genom inflyttning och utflyttning, och utbildning av ny personal i den bortflyttades ställe måste ständigt fortgå.

Rekryteringen till hemskydden är i det stora hela frivillig. Dock kan luftskyddschefen tvångsvis ta ut personal, om hemskydden icke genom frivillig överenskommelse kunna hållas fulltaliga.

Det är en icke ringa uppoffring av tid och krafter, som hemskyddspersonalen tar på sig. Alltför litet uppmärksammas detta av den allmänhet, som icke tillhör hemskyddsskåren. Genom att bli medlem i Luftskyddsföreningen, som arbetar för att upprätthålla hemskyddets effektivitet, kan envar bidra till ökad trygghet för medborgarna och deras familjer, om världsbranden skulle nå även oss, som den oväntat kommit över andra folk. Då är det lyckligt, om man vet med sig, att man har gjort vad man kunnat för att mildra dess verkningar. Luftskyddsföreningen vill efter förmåga bidra till att öka hemortens försvarsberedskap. Skulle det visa sig, att hemskyddet med sin nuvarande karaktär av frivillighet icke kan ge trygghet, torde det bli nödvändigt att staten helt övertar kostnaderna för detta och även bestämmer dess organisation, vilket säkerligen skulle vålla alla skatteskyldiga dryga utlägg. Redan nu åtnjuter Luftskyddsföreningen anslag från stat och kommun, men den är också beroende av medlemsavgifter för att kunna bedriva sin verksamhet på ett tillfredsställande sätt. Att vara medlem i en luftskyddsförening är en medborgerlig plikt. Avgiften är låg, endast 1 krona, för att

alla medlemmar av en familj skola kunna vara med. Därför en uppmaning till envar: Skriv omedelbart in Er i Luftskyddsföreningen, om Ni icke redan är medlem. Avgiften kan insättas på föreningens postgirokonto n:r 128697.

Luftskyddsbyrån, tel. 31814, lämnar ytterligare upplysningar om Luftskyddsföreningen och dess verksamhet.

Södertälje i augusti 1942.

Gerda Rydell.

Kvinnoföreningarnas beredskapskommitté.

Kvinnoföreningarnas Beredskapskommitté utgör en av svenska kvinnoföreningar bildad samarbetsorganisation med uppgift att i samråd med vederbörande myndigheter verka för den civila försvarsberedskapen. Till huvudorganisationen, som har sitt säte i Stockholm, har under de fyra år som gått sedan den bildades, 400 lokala beredskapskommittéer anslutit sig.

Kvinnoföreningarnas Beredskapskommitté, eller K. B. K. som den vanligen kallas, har till uppgift

d e l s att intressera och förbereda kvinnorna för sådana arbetsuppgifter av samhällsviktig art, för vilka under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, kvinnlig insats och arbetskraft kan väntas bli behövlige;

d e l s att för fullgörandet under sagda förhållanden av ifrågasvarande uppgifter tillhandahålla kvinnlig arbetskraft, som eljest icke är helt sysselsatt eller som under angivna förhållanden kan undvaras i sin vanliga sysselsättning.

Lokalkommittén i Södertälje bildades 1939 och till densamma ha 9 av stadens kvinnoföreningar anslutit sig, nämligen: Röda korset, Södertälje landstormskvinnor, Husmodersföreningen, S:ta Ragnhilds Flickscoutkår, Torekällbergets Vänner, Föreningen nytta och nöje, Socialdemokratiska kvinnoklubben, Högerens kvinnoklubb, Folkpartiets kvinnoklubb.

Södertälje K. B. K. har under årens lopp på flerfaldiga sätt sökt väcka kvinnornas intresse för den viktiga uppgift, som åvilar dem under dessa beredskapstider. Den har bl. a. ordnat en frivillig registrering av kvinnlig ersättningspersonal, anordnat sjukvårdskurser och kurser för kvinnliga lastbils- och ambulansförare. Vidare har den anskaffat en stor del medhjälpare till såväl det enskilda som allmänna luftskyddet.

Under våra och somrarna har dess främsta uppgifter varit att intressera stadens kvinnor för deltagande i lantbruksarbete och luftbevakning.

Vidare uppgifter om K. B. K. i Södertälje kunna erhållas av ordf. fru G. Skalin, V. Kanal. 23, tel. 322 30, eller hos sekreteraren, fru Astrid Skoglund, Ragnhildsgatan 31, tel. 324 65.

Södertälje den 30 augusti 1942.

Gertrud Skalin.

PROG

FRIVILLIGA FÖRSVARET

SÖNDAGEN DEN 4

T Ä L T E T

Kl. 1315 **Musik** av Södertälje Blåsorkester.

„ 1325 **Inmarsch** av frivilliga försvarsorganisationer.

„ 1330 **Hälsningsanförande** av Borgmästare Jakob Pettersson.

„ 1340 **Stridsövning.**

Flyganfall och luftvärnsexercis med artilleripjäser, som anskaffats för i Södertälje insamlade medel.

Stridsvagn från P 3, Strängnäs, **Södertälje Hemvärn** och **Rödakorskåren**, uppvisning i pansarförstöring, sjukvårdstjänst.

Hemvärnets tjänstehundar, dressyrlektion.

Scoutbrandkåren, övning med Magirus-stege.

Lottorna, fältmässig matlagning.

„ 1445 **Parad för fanan.**

Du gamla, du fria (unisont).

Utmarsch.

Övningarna kommenteras i högtalare.

Onummerade sittplatser finnas för äldre åskådare.

Tillfälle till besiktning av stridsvagn och artilleripjäser efter uppvisningarna.

R A M

S DAG I SÖDERTÄLJE

OKTOBER 1942.

FOLKETS HUS

Kl. 1930 "Det moderna sjökriget", föredrag med film av kommandörkapten Stellan Elliot.

E n t r é såväl till Tältet som Folkets Hus: vuxna 50 öre; militär, skolungdom och barn 25 öre. Biljetter säljas i Olssons cigarraffär, Storgatan 11, och vid ingångarna.

FLOTTBESÖK

De marina myndigheterna hava — så vitt omständigheterna det medgiva — ställt i utsikt ett besök i Södertälje den 3 och 4 oktober av en mindre avdelning ur Flottan bestående av en u-båt samt en eller två min-svepare.

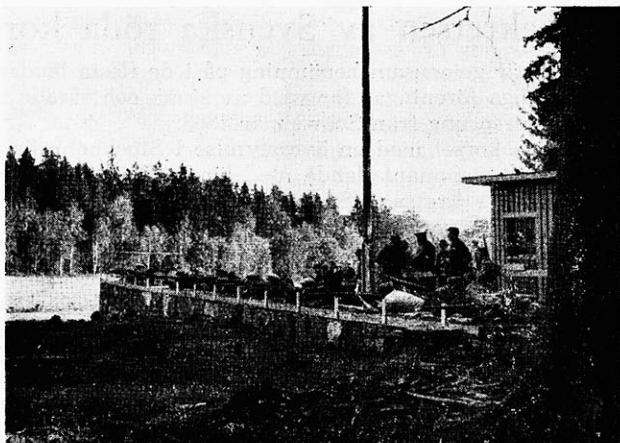
Härvid gives tillfälle till besök ombord. Tider för visningen meddelas genom Länstidningen.

Södertelge Skyttegille och Östertälje Skytteförening.

I den militära beredskapen ingår som en väsentlig del förmågan att kunna behärska alla slags skjutvapen. Av största betydelse för uppömandet av skjutskickligheten är utan tvivel den frivilliga skytterörelsen. Betecknande för denna rörelse är, att intresset för och tillslutningen till densamma varierar högst väsentligt i krigs- och fredstid. Sålunda visar en återblick, att vid tiden för förra världskriget liksom under detta sista världskrig medlemsantalet i de olika skytteföreningarna mångfaldigats i förhållande till de föregående och mellanliggande fredsperioderna. Den naturliga förklaringen härtill är, att den enskilda individen inför hotet mot fäderneslandets frihet och oberoende känner sin plikt att i möjligaste mån bidra till stärkande av försvaret genom att begagna de tillfällen till övning, som erbjudes i de frivilliga skytteföreningarna. Tyvärr har dock en nedgång i intresset åter förmärkts efter den kolossala tillströmningen i samband med finska vinterkrigets utbrott.

Södertelge Skyttegille har i snart sex decennier stått som den frivilliga skytterörelsens organisation i vår stad och har under denna tid frambragt många förnämliga skyttar som vid tävlingar på andra håll i landet förvärvat ett flertal värdefulla lagpris. På sin nya skjutbana vid Ström, en av landsortens största, anordnar Södertelge Skyttegille övningsskjutningar och olika slag av tävlingsskjutningar i regel varje söndag, samt även vissa vardagskvällar. Här utlånas då gevär kostnadsfritt, varjämte Gillet ställer instruktörer till förfogande. Årsavgiften är för personer fyllda 21 år 3:— kronor, för personer mellan 16 och 21 år 1:— krona och för ungdom under 16 år 50 öre. Skyttar i de båda lägsta avgiftsgrupperna erhålla av Gillet 50 fria skott per år. Av statsanslag erhåller Gillet för varje medlem i värnpliktsåldern, som under ett år lossat minst 50 protokollförda skott, ett visst belopp, som sedan kommer Gillets medlemmar tillgodo i form av underhåll av skjutbanan m. m.

Skyttar bosatta i Östertälje ansluta sig i allmänhet till Ö s-

tertälje Skytteförening, vars nyanlagda bana ligger på Halls ägor c:a 2.5 km. från Östertälje stn. Avgifterna äro desamma som i Södertelge Skyttegille, dock erhåller varje medlem 50 fria skott.

Ordförande i Södertelge Skyttegille är disponent H. von Oelreich, tel. 325 17, och i Östertälje Skytteförening disponent Erik Bolin, tel. 304 33.

Anmälan om inträde mottagas av sekreterarna, för Södertelge Skyttegille Bo Wikström, Torekällgatan 31, telefon 322 50, för Östertälje Skytteförening Helmer Franzén, Östertälje, tel. 308 12, som även lämna närmare upplysningar om resp. förenings verksamhet.

Södertälje i september 1942.

H. von Oelreich.

Erik Bolin.

BETALD ANNONSPLATS

Södertäljekretsen av Svenska röda korset.

Röda korset är gemensam benämning på i de flesta länder existerande frivilliga föreningar för vård av sjuka och sårade i fält. Det leder sitt ursprung från Schweiz år 1863.

Svenska röda korset med en överstyrelse i Stockholm är organiserat i distrikt, sammanfallande med länsindelningen. Distrikten äro indelade i kretsar. Södertäljekretsen av Svenska röda korset, bildad 1902, sorterar under Stockholmsdistriktet och omfattar nu Södertälje stad samt Östertälje, Västertälje, Tveta och Ytter-Enhörna kommuner.

Vid sidan av förberedelserna för sin sjukvårdande verksamhet i krig och sin internationella hjälpverksamhet med därför särskilt insamlade medel har Svenska röda korset satt som sin främsta uppgift att verka för förbättrad hälso- och sjukvård inom landet.

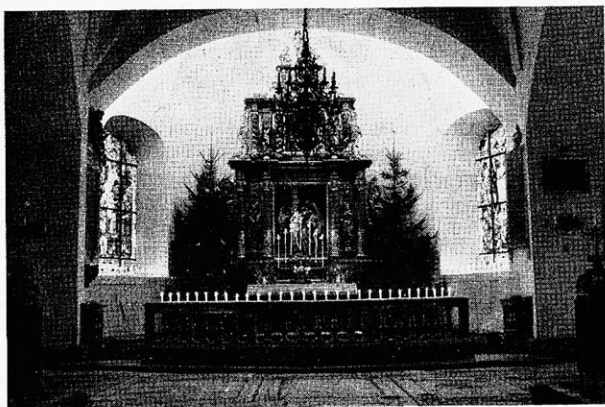
Genom Södertäljekretsens "större förråd" kan sålunda sängar med utrustning och viss förbandsmateriel tillfälligt mot ersättning utlånas till militärförläggningar, konferenser och dylikt. Från kretsens "mindre förråd", som omhänderhaves av församlingssystemen, utlånas mot ringa eller ingen avgift till privatvård en del sjukvårdsutensilier såsom rullstol, kryckor, liggdynor, läsbord, ryggstöd, bäcken, större vaddförband m. m.

För att omhänderhåva vården och skötseln av genom sjukdom eller dödsfall eller annan anledning hjälpbehövande hem samt att därvid särskilt tillse barnen har Södertäljekretsen anställt en hemsyster. Det har visat sig, att en hemsyster har en stor uppgift att fylla i samhället. Arskostnaden för hennes verksamhet uppgår till c:a 2.500 kr., vartill Södertälje stad bidrager med 1.000 kr.

För utbildningsverksamheten anordnar kretsen årligen en 36-timmars kurs för kvinnor i hemsjukvård och olycksfallsvård under ledning av en Röda korsyster. Dessa kurser hava sedan 1939 bevisats av sammanlagt 212 personer. Höstens kurs börjar den 25 september. Anmälan göres till församlingssystemen; avgift 5:— kr., lokal: Tekniska skolan.

Under uppsättning är även en kvinnlig Röda korskår i Södertälje, vars utbildning sker samtidigt med den manliga Röda korskårens. Till denna utbildning, som fortsättes i höst, böra härtill lämpade kvinnor snarast anmäla sig hos ingenjör Harry Forsberg, Järnagatan 2, tel. 305 87.

För att bestrida kostnaderna för kretsens verksamhet på olika områden räcker på långt när icke den obetydliga årsavgiften. Före kriget anordnade kretsen därför basarer med tombola samt de senare åren även en kaffeservering på Stora torget. Råvaru-

brist och ransoneringsvårigheter hava nu inskränkt verksamheten till endast en tombola. Dessutom har kretsen vid flera i Södertälje kyrka anordnade ljusfester, då kända talare och S:ta Ragnhilds flickscoutkår medverkat, genom kollekt insamlat medel för verksamheten.

Var 14:de dag under tiden september—maj anordnar kretsen arbetsmöten för komplettering och vård av de egna förråden. Dessutom hava medlemmarna då stickat och sytt för hemvärn, luftskydd och neutralitetsvakt samt förfärdigat babyutstyrslar, vilka delats ut till behövande även i andra trakter av vårt land.

Visserligen har Södertäljekretsens medlemsantal stigit betydligt under de senare åren och utgör nu c:a 400, men det är dock i förhållande till ortens storlek litet. Önskvärt vore, att åtminstone någon från varje familj bleve medlem. Årsavgiften är 2:—kr. och kan lämpligast insättas på Södertäljekretsens postgiro-konto n:r 6 85 19. Anmälan kan även göras per telefon 313 08. Kretsens postadress är Storgatan 51, Södertälje.

Funktionärer inom Södertäljekretsen äro f. n.: fru Greta Rydmark, ordf., Nygatan 24, tel. 307 48, fru Inga Nordfeldt, vice ordf., Östertälje, tel. 314 84, fru Irma von Oelreich, sekr., Storgatan 51, tel. 302 94, fru Olga Simonsson, kassaförv., Nygatan 2, tel. 313 08, fru Stina Cadovius, förrådsförv., Villa Edet, tel. 303 80; hemsyster Frida Lundberg, Stiftelsen Södertäljehem, tel. 331 36; församlingssyster Elin Willner, Församlingshemmet, tel. 320 96.

Södertälje den 20 augusti 1942.

Irma von Oelreich.

Södertälje rödakorskår.

Inom Svenska röda korset har sedan mer än 20 år tillbaka vid sidan av de äldre ortskretsarna funnits s. k. frivilliga manliga sjukvårdsgrupper, vilka benämndes "kretsar II". År 1930 bildades på initiativ av dåvarande Stockholmskrets II en dylik krets i Södertälje. Vid en omorganisation år 1934, då namnen på dessa kretsar ändrades till kårer, kom Södertäljekåren i likhet med den på annan plats beskrivna Södertäljekretsen att sortera direkt under Stockholmsdistriktet. Till ordförande utsåg distriktsstyrelsen dåvarande brandchefen A. Wiberg, vilken fortfarande innehar denna befattning.

Det borde vara varje medborgares plikt att äga sådan kännedom om grunderna för första hjälpen vid olycksfall att han kan ingripa, även när en svårare olycka inträffar och då ej stå handfallen. I Stockholm inträffade för några år sedan ett dylikt svårt olycksfall. En slaktare var sysselsatt med styckning av kött, varvid kniven slant och trängde in i vänstra låret strax nedanför ljumskan. Följden blev en kraftig pulsåderblödning och ambulans tillkallades omedelbart. Under väntan på ambulansen samlades en skara nyfikna, men ingen kunde bistå den skadade eller giva några råd för att stilla den kraftiga blödningen. Då mannen kom fram till sjukhuset, var blodförlusten så stor, att livet inte kunde räddas. Man förvånar sig kanske över att dylikt kan hända i en stad med Stockholms resurser i sjukhus- och ambulansväg, men i ett sådant fall måste ingripandet ske omedelbart. Hade någon av de närvarande haft utbildning i olycksfallsvård, skulle mannens liv med sannolikhet kunnat räddas.

Södertälje rödakorskår anordnar årligen kurser för såväl manliga som kvinnliga deltagare, som önska lära sig första hjälpen vid olycksfall. Kurserna omfatta 22 tim. och däri ingår bl. a. undervisning i behandling av sår, brännskador, blödningar, benbrott samt förbandsläggning och konstgjord andning. För dem som önska en mera grundlig utbildning anordnas fortsättningskurser om c:a 50 timmar, varvid förutom repetition av första kursens ämnen även tillkommer sjukvård, sjuktransport och gassjukvård.

Rödakorskårens uppgifter i det frivilliga försvarets tjänst är dels att utbilda personal och befäl för de krigssjukvårdsanstalter Svenska röda korset skall upprätta vid mobilisering, dels biträda med luftskyddets och hemvärnets sjukvårdspersonals utbildning. För att kunna fylla även dessa uppgifter anordnas särskilda befälskurser, vari endast verkligt intresserade och kvalificerade medlemmar få delta.

Medlemsavgiften är blott 2:— kr. per år vartill kommer 1:— kr. i kursavgift. Även passiva eller understödande medlemmar erlägga 2:— kr. Kårens postgirokonto är nr 18 25 01. Anmälan om medlemskap kan ske och upplysning om kursverksamheten erhållas av sekreteraren, ingenjör H. Forsberg, tel. 305 87, eller kassören, bankkamrer G. Wiberg, tel. 312 88.

Södertälje i september 1942.

H. Forsberg.

Södertälje scoutkår.

Vad är en scout? En scout är inte märkvärdigare än vilken annan pojke som helst, som uppför sig så att han kan kallas för en "hygglig pojke". Men skillnad finnes. Scouten ha fattat det bestämda beslutet, att, så långt han förmår, ser och förstår, undfly allt lumpet och fult samt — och detta är det viktiga — om han ej kommer undan, att med all kraft kämpa och nedslå det onda såväl inom sig själv som ute i livet.

Fullkomligheten kan aldrig nås, men scouten säger som så: "Ingen är så bra, att han inte kan bli bättre". Detta har han avgivit som löfte inför Guds altare, då han som ömfoting blev scout genom att lova, "att efter bästa förmåga söka göra sin plikt mot Gud och fosterlandet, hjälpa andra, lyda scoutlagen".

Scoutlagens ideal är det gamla riddaridealet, men lämpat för nutidens ungdom. Scoutlagen konstaterar helt självklart detta ideal för pojken, hur en scout är, hur han talar och handlar. Dessa krav och ideal äro positiva. Den inställer pojken i positiv riktning genom att undvika förbud, vilka äro svaga ur psykologisk, pedagogisk och etisk synpunkt. Grundprincipen är: "Lär dig genom att göra". Det är de många små handlingarna, som hjälpa till att skapa karaktärer. Scouting har tagit fasta på att det ej går att lära ett barn medlidande och sanningskärlek el. dyl. i största allmänhet. Man kan lära det att i det enskilda fallet visa medlidande och sanningskärlek, och när fallen blivit tillräckligt många te de sig som en allmänt bjudande lag. Kärleken växer, då man gör dess gärningar.

Södertälje scoutkår, bildad år 1910, omfattar 4 scoutavdelningar i staden, en i Enhörna och en i Pershagen, en sjöscoutavdelning, två varungeflocker samt en vandrarscoutgrupp, sammanlagt c:a 130 scouter, 50 varungar och 20 ledare och vandrarscouter. Kårchef är lektor K. E. Langseth, Täppgatan 2, vice kårchef komminister Sigurd Håkanson, sekreterare köpman Nils-Erik Hultin samt kassör kamrer Lars Kastlander. Kårens adress är postfack 126, Södertälje. Årsavgiften är kr. 1:50.

Vidare är kåren ansluten till Scoutfrämjandet, en

understödjande förening med en årsavgift av minst 5:— kronor för enskilda personer och minst 50:— kronor för bolag etc. Medlemskap erhålles genom insättning å kårens postgirokonto n:r 27 01 68.

Alltid redo, som är scouternas lösen, är ett uttryck för hur man vill, att en pojke eller flicka skall vara. Stor betydelse har detta särskilt i dessa tider, beredskapstider.

Scouterna ha ådagalagt sin vilja att söka följa sin paroll genom att deltaga i samtliga tjänstegrenar inom luftskyddet, särskilt observations-, ordonnans-, sjukvårds- och brandtjänst. Femton scouter bilda Scoutbrandkåren. Vidare deltaga de i blodgivning, anordna jordbruksläger, göra alla scoutläger till nyttoläger samt hjälpa till med skrotinsamlingar, vindsröjningar etc.

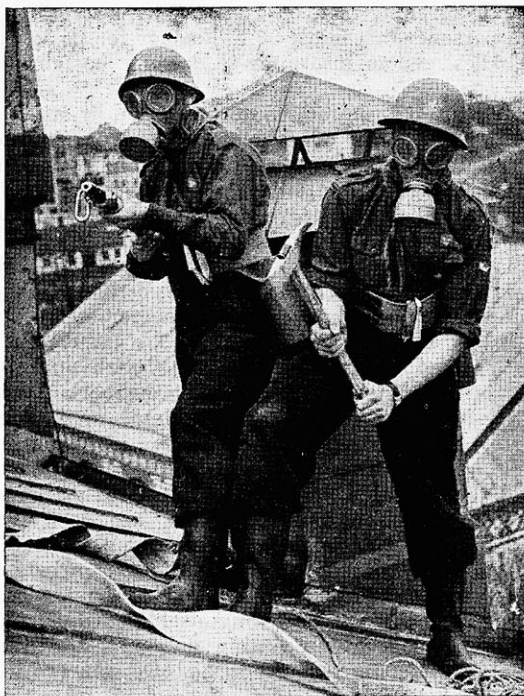
Rikstjänstmärket. Kåren har 90 medlemmar engagerade i luftskydd o. dyl. Av dessa ha 70 erövrat rikstjänstmärket, vilket erhålles efter särskild utbildning med ganska omfattande prov. Andra beredskapsmärken inom scouting finnas bland specialmärkena, nämligen sjukvårds-, brand- och luftskyddsmärkena.

Alla åldrar med. "Vargungar" äro de yngsta, 9—11 år. Deras verksamhet är upplagd efter Kiplings djungelbok.

"Scouter" tillhöra scoutkåren från 12 till 16 år, arbeta efter det s. k. patrullsystemet, leka, träna, tävla och avlägga klassprov på scoutövningar ute och inne, dock huvudsakligen under sunt, härdande friluft- och lägerliv. Scouting är öppet för alla pojkar, vilken håg eller vilket intresse de än ha. De som äro intresserade av sjön bli "sjöscouter". En sjöscout är främst scout och sedan sjöman. Han skall kunna klara sig lika bra på landbacken som till sjöss. Scoutrörelsen avser att fostra pojkar till goda medborgare. Denna fostran kan man om möjligt ännu bättre bringa dem till sjöss, där det i dubbel måtto krävs disciplin, gott kamratskap och ansvarskänsla. "Vandrarscouter" bedriva sin verksamhet i åldern 16—25 år. Uppgiften är här att samla äldre scouter till fortsatt arbete i scoutings anda och omsätta scoutläromarna i det praktiska livet (social hjälpverksamhet, beredskapssuppgifter av olika slag). Ett huvudsyfte är ledarutbildning.

Patrullsystemet. Scoutings organisation är patrullsystemet. "Gänget" har blivit scoutpatrull, patrulledaren är "gängets" svurne ledare. En sådan initiativrik kamrat betyder ofta långt mer för de jämnåriga pojkar, än den vuxne anar eller vill erkänna.

För en scoutledare gäller det främst att vinna förtroende och inflytande hos dessa unga patrulledare. Därför samlar han dem

i en elitpatrull, en s. k. studiepatrull, och ett avdelningsråd. Så kan han genom sina patrulledare stimulera sina pojkar i avdelningen till aktivt scoutarbete.

K l a s s p r o v e n äro ett av de viktigaste medlen att i scoutlagens anda få grepp om pojken. De olika proven äro alltefter svårighetsgraden sammanförda i tre "klasser". Inom varje sådan representerar proven olika form av uppfostran — fysisk, intellektuell, religiös o. s. v. Provens avsikt är att tvinga fram självverksamhet och praktiskt arbete under provträningen, och de äro så lagda, att pojkens intresse aldrig minskas utan i stället ökas i samma mån som svårighetsgraden ökas.

Södertälje i augusti 1942.

K. E. Langseth.

S:ta Ragnhilds Flickscoutkår.

"Vårt mål är karaktärens daning på ett naturligt och icke på ett konstlat sätt", säger Baden-Powell, scoutrörelsens upphovsman.

Det är detta scoutrörelsen vill nå genom att taga vara på barns medfödda anlag, sporra deras arbetslust och väcka deras ansvarskänsla, och allt detta sker i en scoutkår i former, som tilltala de unga. I kåren äro flickorna indelade i patruller på 6—8 flickor, varav en är patrulledare. Ansvaret som denna, kanske en 14—15-åring, måste ta på sig, tvingar till eftertanke och eget initiativ. Inom patrullen och kåren fostras ledare av den kamratliga typ, vår tid så väl behöver. Där lära sig flickorna att dela uppgifter med andra, att samarbeta för att såsom goda medborgare kunna fylla de uppgifter, samhället kommer att ställa på dem som vuxna kvinnor.

Baden-Powells system innebär, att man vid sin fostran av de unga skall giva sig in på områden, där de själva vilja någonting. Varje scoutflicka har frivilligt avlagt löftet att efter bästa förmåga söka lyda scoutlagen, som i sin enkla, lättförståeliga form vädjar till det bästa inom henne — viljan att själv sätta in något för att bli "en bra flicka". Scoutrörelsen söker på så sätt skapa den självdisciplin, som livet fordrar av varje människa både som individ och samhällsmedlem.

Scoutrörelsen vill samarbeta med föräldrarna för att av flickorna fostra dugliga, starka och sunda kvinnor. Den uppfattning, som tyvärr förefinnes hos många, att scoutrörelsen fostrar flickor till pojkar, är felaktig. Att scoutflickan får pröva ett härdande friluftsliv, att hon får lära sig att göra upp en eld ute och taga sig fram efter karta och kompass, det minskar inte hennes kvinnlighet, inte den åtminstone, som är värd namnet.

Sveriges Flickors Scoutförbund (S. F. S.) vill genom sina blåvingeringar och flickscoutkårer sprida scoutlagens anda bland svenska flickor. Flickor, som fyllt åtta år, men ej elva, kan vinna inträde i blåvingering som nybörjare. För att upptas i S. F. S. erfordras att ha tillhört en blåvingering minst två månader samt ha avlagt blåvingeproven. Flickor, som fyllt elva år, kan

vinna inträde i flickscoutkår som nybörjare. Nybörjare, som tillhört kåren i två månader och avlagt erforderliga prov samt bemödat sig om att lyda scoutlagen, må efter att hava avlagt scoutlöftet, upptagas som flickscout i S. F. S. vid en högtidlighet, benämnd Erinran.

I tider som dessa fylla flickscouterna givetvis uppgifter i beredskapens tjänst, främst sommartid i jordbruksarbete genom s. k. jordbruksläger, då flickorna inom den yttre ramen av ett vanligt scoutläger arbetar på olika gårdar i dess närhet. S:ta Ragnhilds Flickscoutkår deltar förutom i nämnda läger även direkt i försvarsberedskapen genom att sommartid bemanna en luftbevakningsstation samt deltar i allmänna luftskyddet med kårledaren och underledaren som ordonnanschefer i utrymningstjänst samt med 36 flickor såsom ordonnanser, färdledare och sjukvårdssamariter.

Anmälan om inträde i Flickscoutkåren göres till kårledaren fru Carin Hansen, Torekällgatan 24, tel. 318 41; anmälan om inträde i Södertälje Blåvingering göres till blåvingeledaren fröken Sonja Nyberg, Storgatan 10, tel. 312 27.

Södertälje i september 1942.

Carin Hansen.

Ärade läsare!

Sedan Ni nu tagit del av dessa redogörelser för det frivilliga beredskapsarbetet i Södertälje med omnejd, vädja vi till Eder om medlemskap och direkt ekonomiskt stöd för vår verksamhet. Ni stärker därigenom även Eder egen trygghet i ofärdstider, som kunna komma.

Kasta ej postgiroblanketten i papperskorgen! Lämna den i stället vederbörligen ifylld på postkontoret. Säkerligen är det någon del av beredskapsarbetet, som har Eder särskilda sympati. Men framför allt, deltag själv aktivt i beredskapsarbetet!

A n n o n s ö r e r n a i denna broschyr hava möjliggjort dess utgivning och spridning i en upplaga om 6.500 ex.

Skänk dem Ert stöd, handla hos dem, anlita deras tjänster!

K o m m i t t e r a d e för "Det frivilliga försvarets dag i Södertälje" hoppas att broschyren blir läst och begrundad och att många åskådare och åhörare infinna sig den 4 oktober. Vi tacka på förhand för medverkan och stöd.

Handla hos stadens bofasta köpmän

Den egna företagsamheten hos stadens enskilda köpmän borgar för sund köpenskap. Kvalitetsvaror, god kundtjänst och förmånliga priser äro de privata köpmännens uppriktiga strävan.

Handla hos stadens bofasta köpmän

SÖDERTÄLJE STAD

Industri- och byggnadstomter
Centralt belägna med goda
kommunikationer utbjudas på
fördelaktiga villkor

Närmare upplysningar erhållas
av Drätselkammaren i Söder-
tälje. tel. 303 49

STADEN MED ANSEENDE SOM
INDUSTRI- OCH BOSÄTTNINGSTAD

Till en god
BEREDSKAP

hör en

SPARBANKSBOK

med

Sparbanken
i Södertälje

Sparbankskommittéer i

JÄRNA, MÖLNBO och NYKVARN

Södermanlands
Enskilda Bank A.B.

Ortens bank.

BEROL

för

Nr 1. *Skinnkläder och lättare skodon.*

Nr 2. *Sport- och grövre skodon.*

Nr 3. *Lädersulor.*

Skyddar effektivt mot väta.
Berol nr 3 mer än fördubblar
sulans slitstyrka.

Försäljes hos sko- och färghand-
lare samt sport- och järnaffärer.

Tillverkas av

AKTIEBOLAGET

BEROL-PRODUKTER

SÖDERTÄLJE

*För såväl vardag
som vid fest*

är

Stadshotellet

bäst.

Tel. namnanrop.

LÄTTMETALL-
GJUTGODS

A.B. W. DAN BERGMAN

Södertälje

Telefon Wedaverken

AGA LUX
SPISELN KYLSKÅP

B R A

FÖR ALLA HUSHÅLL

Andrén Andersson Byggmästare

TELEFON 313 31 — SÖDERTÄLJE

Utför alla slag av *Nybyggnader* och *Reparationer*.

Birger Lundbergs

KAPPAFFÄR —

JÄRNAGATAN 1 *Kvalitetsvaror till humana priser*

Ströms Skodon

Järnagatan 2

REKOMMENDERAS

Telefon 300 40

SPORTJACKOR

Camping-, Golf- och Flanellbyxor. — Sport- & Klädesmössor. —
Overaller i alla storl. — Skjortor, Slipsar och Underkläder m. m.

YNGVE JOHANSSONS BEKLÄDNADSAFFÄR, Turingeg. 8. Tel. 321 22

Manne Lindbergs Fiskaffär

Garvaregatan 3

DÅ DET GÄLLER FISK

Se hos oss NYHETERNA FÖR VINTERSÄSONGEN

Carlssons Skoaffär

STORGATAN 19

TELEFON 303 43

<p>AWES Skomakeri RÅDHUSGATAN 11 Tel. 301 29 Södertäljes modernaste skomakeri. Skodon sprutfärgas i alla nyanser. Arbetet alltid färdigt på best. tid.</p>	<p>ERIK SAMUELSSON FÄRGERI- & KEMISK TVÄTTINRÄTTNING Garvaregatan 8 Tel. 303 73</p>
<p>Vid behov av MÖBLER besök Erik Törnstens Möbelaffär Garvaregatan 6. Tel. 321 75</p>	<p><i>Årstidens Blommor</i> LARSSONS FRUKT- & BLOMSTERHANDEL Storgatan 9 Tel. 303 07</p>
<p><i>Eric Carlssons</i> HERR- & DAMFRISERSALONGER Badhusgatan 2 Telefon 319 33</p>	<p><i>Axel Ohlssons</i> Begravningsbyrå Turingegatan 2. Tel. 319 15 REKOMMENDERAS</p>
<p>DALBAGERIET Sandgatan 2 Filialer: Gamla Stockholmsgatan 3 Nygatan 2</p>	<p><i>Rak- & Frisørsalongen</i> FOLKETS HUS Telefon 312 15 Innehavare: P. Rudin.</p>
<p>PRESSTJÄNST till Eder tjänst vid behov av renov., kem. tvätt av Edra kläder samt allt i dambranschen. — Måttbeställning av kostymer. Mälargatan 3 Telefon 310 22 (Obs.! Ny innehavare)</p>	<p>Ett minne för livet <i>blir ett FOTO från</i> S. E. Cederholms</p>
<p>Kemisk tvätt VÄL och BILLIGT SÖDERTÄLJE TVÄTT- & STRYK- Nyg. 13. INRÄTTNING Tel. 30079</p>	<p><i>Fotoateljé</i> (Sorbons Eftr.) SALTSJÖHAMNEN 1 TELEFON 321 70</p>

**WIGSTRÖMS
BAGERI**

V. Kanalgatan 3 Telefon 307 01
REKOMMENDERAS

Eklöfs Konditori

Järnagatan 12

REKOMMENDERAS

CAFÉ Tel. 306 26

«HALLEN»

G:la Stockholmsgat. 1 Tel. 306 26

REKOMMENDERAS

Välsorterad

SPECERIAFFÄR

Oscar Forsbergs Eft.

Efraim Nillsson

Nya Stockholmsg. 10. Tel. 302 34

VED, KOL och KOKS!

SVEN GUSTAFSSONS
VEDGÅRDAR och ÅKERI

Algatan 16 Telefon 310 16

Klas Hedmark

UR- & OPTISK AFFÄR

Storgatan 9 Tel. 318 70

Handla Eder FISK hos

Anderssons Fiskaffär

TURINGEGATAN 16. TEL. 323 62

Alltid färsk fisk till billiga priser.

Aron Petterssons

VEDGÅRD

Turingevägen 11 Tel. 316 76

REKOMMENDERAS

HEMBAGERIET

KRINGLAN

REKOMMENDERAS

Förekällgatan 17 Tel. 308 71

S. Edwinsons

TOBAKSHANDEL

STORGATAN 27

JEN'S

Modeaelje

Inneh. S. Löfström

TÖREKÄLLGAT. 4 TEL. 318 22

Från baby till 12-14 år

Ekipera Edra barn i

BARNGARDEROBEN

Tel. 312 19 - Skoltorget

<p><i>Joels Bageri</i></p> <p>DALGATAN 26 TEL. 313 97</p>	<p><i>Ekdals Tvätt</i></p> <p><i>tvättar Edra kläder bäst.</i></p> <p>Järnagatan 5 Tel. 312 34</p>
<p>AXEL HAMNÖVIST</p> <p>CHARKUTERIAFFÄR</p> <p>Bäcksäter. — Tel. 312 04</p> <p>Saluhallen: lördagar.</p> <p>GODA VAROR. BILLIGA PRISER.</p>	<p>Klädeshandla</p> <p>hos</p> <p>A.-B. KLÄDER</p> <p>Nygatan 32 Tel. 317 59</p>
<p><i>Arnolts</i></p> <p>STORGATAN 6 TEL. 301 58</p>	<p>J. W. HOLMS EFTR.</p> <p>CHARKUTERIAFFÄR</p> <p>Torekällgatan 11</p> <p><i>R e k o m m e n d e r a s</i></p>
<p>SÖDERTÄLJE ELEKTRISKA REPARATIONSVERKSTAD</p> <p>VILLAGATAN 17. Tel. 322 56</p> <p>R E K O M M E N D E R A S</p>	<p>BJÖRKMANS SPECERIER</p> <p>Torekällgatan 19. Tel. 302 82</p> <p>R E K O M M E N D E R A S</p>
<p>Kafé Runan</p> <p>SKOLTORGET</p> <p><i>Gott kaffe -:- Billiga priser</i></p>	<p>Centralbageriet</p> <p>GODA VAROR köpes i</p> <p>STORGATAN 6 — SÖDERTÄLJE</p> <p>Tel. 317 00</p>
<p><i>Södertälje</i></p> <p>Begravningsbyrå</p> <p>STORGATAN 14 TEL. 303 37</p> <p>R e k o m m e n d e r a s</p>	<p><i>Frida Pettersson</i></p> <p>Slakteriaffär</p> <p>RÄDHUSGATAN 7</p> <p><i>R e k o m m e n d e r a s</i></p>

WIVUSSOIFAN

oöverträffad tvåbäddsmöbel, finner Ni endast hos
HOLSTEINS. Obs! Ersätter till fullo sovrumsmöbeln.
Priset det lägsta. Gör ett besök!

HOLSTEINS MÖBLER — VÄRDHOLMEN
BADHUSGAT. 2

Kumlins Livsmedel

Turingevägen 32 SÖDERTÄLJE Telefon 31521

G. BERGGRÉN SKEPPSMÄKLARE

SÖDERTÄLJE

TELEFONER:

Befraktaren 300 25, Reguljära ångare 300 09

Telgr.-adr.: BERGGRÉN

BRÖDERNA BILL

TELEFON 31755

CHARKUTERIAFFÄR

Rekommenderas

Barnen ha alltid roligt

hos Malmberg på

SAGA-BIOS matinéer

URANUS
BARIEN

God Mat • Gott Kaffe

NYGATAN 4 -:- Tel. 33221

*Humana priser
Självserving*

I beredskap för ärade kunder ligga våra
och A. B. Citros välkända tillverkningar av

Malt- och Läskedrycker

Pilsner Klass II	Citronil
Tälje Ljusa Klass I	Pommac
Svagdricka Klass I	Vichyvatten
å 1-, 2-, 5 o. 10-lit.-flask.	Engelskt Sodavatten
Socketdricka	Apollinaris
Lemonader	Bordsvatten
Loranga	Tonic Water

Södertelje Bryggeri Aktiebolag

Telefon namnanrop "Bryggeribolaget"

Gullmansbageriet

NYA STOCKHOLMSGATAN 8

SÖDERTÄLJE Tel. 319 10

R e k o m m e n d e r a s

H. Holmberg & Co.

VÄRME — VENTILATION —
SANITET

Konstruktioner. Kostnadsförslag.

REPARATIONER

Kontor: Ragnildsgatan 19

Lager: G:la Stockholmsg. 17

Tel. 317 17

Axel Nybergs

KONDITORI

Nygatan 27 Telefon 321 16

R e k o m m e n d e r a s

Järnbolaget

Tel. 313 26 — 313 27

S Ö D E R T Ä L J E

Välsorterad Järnhandel

HERRSÄTRA

INTERNATSKOLA

CARLBERGA,

SÖDERTÄLJE

7-klassigt flickläroverk.

Normalskolekompetens.

NYA

KONDITORIET

REKOMMENDERAS

Stora Torget. Tel. 311 52

Eriksson & Åhman

CYKELVERKSTAD

Storgatan 5 — Tel. 323 49

BILVERKSTAD

Storgatan 29 — Tel. 320 89

Rörledning

för

VÄRME och SANITET

J. L. Johansson &

C:o A.-B.

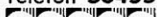
Turingegatan 8 — Telefon 319 17

80w
P^{no}

ARKITEKT
T. E:son LINDHBERG

SÖDERTÄLJE

Telefon 30455

Ombud för
**Södermanlands
Stadshypoteksförening**

A.-B.
Klingvall & Rahm

*Järn-, Maskin-
och Oljeaffär*

Södertälje

REKOMMENDERAS

**Södertälje
Hembryggeri**

Tel. **300 37**

„ **328 37**

*Beställ av våra goda till-
verkningar*

MÅLTIDSDRICKA

VICHYVATTEN

SODAVATTEN

LÄSKEDRYCKER

BÄR-MAN

Vår nya mesryggsäck är paten-
terad i de flesta länder i värl-
den och innebär en betydelse-
full förbättring av den hittills-
varande ryggsäcksmesen.

Pris: KRONOR 38:—

Special
konsum

Södertälje
Södertörns Tryckeri A.-B.
1942